

[Ømann.]

Baunsgaard og Krag. De tre tidligere regeringspartier har grundigt forberedt befolkningen på, at hvis det blev Krag, måtte han nok støtte sig på SF. Med den kærlighed, som især hr. Hilmar Baunsgaard har til mit parti, som har måttet påtage sig at frembære en hel del af de tidligere radikale mærkesager, er der ingen tvivl om, hvilke følelser hr. Hilmar Baunsgaard med sin socialistforskrækkelse har forsøgt at fremkalde.

Men vælgerne valgte altså Krag. De valgte også SF trods hr. Hilmar Baunsgaards, hr. Poul Hartlings og hr. Ninn-Hansens ædle bestræbelser. Det er resultaterne, der tæller, også valgresultatet.

Det burde have været langt værre for VKR, for hvad var det, disse tre partier gjorde i fællig eller ikke gjorde? De lavede et lavrenteesperiment i 1968, frigjorde kræfter, som gav rekordrente og en larmende inflation, gav frit spil for spekulation og arbejdsfri gevinster, foretog en grov omfordeling — i det skjulte og smart, ad skattevejenes irgange — til skade for befolkningen og ikke engang til gavn for Danmarks overklasse, endsiges for erhvervslevet. De påførte befolkningen den ene skatteforhøjelse efter den anden og kunne ikke gennemføre det, de kaldte indkomspolitik, som tilsigtede at skåne ret smalle befolkningsgrupper, og som skulle bæres af lønmodtagernes brede masse.

VKR havde fortjent en værre skæbne, som alene deres overvægt i presse og i tv har frelst dem for.

Nu mener jeg ikke, at alt, hvad de gjorde, var udslag af klassepolitisk ondskab. En hel del blev gjort eller undladt i forvirring over, at de gammeldags økonomiske styringsmidler, finanspolitik, skattepolitik, pengepolitik og den såkaldte indkomspolitik, ikke længere slog til.

Efter at vi havde oplevet denne kostbare forestilling, som egentlig var værre, end befolkningen kunne vide og i dag kan vide, drog SF en klar konklusion. Det nytter ikke at fortsætte i samme økonomiske skure, hvis dette land overhovedet skal bestå. Det er nok almindeligt bekendt efterhånden, at vi ikke vil indgå regeringssamarbejde eller andet forudaftalt samarbejde med noget parti, der vil føre Danmark ind i fællesmarkedet — hr. Aksel Larsen vil senere behandle

dette emne. Det er nok knap så bekendt, at vi samtidig har sagt, at det ligeledes ville være en betingelse for et samarbejde af den nævnte art, at der finder et sporskifte sted i den økonomiske politik, et systemskifte.

Det vil sige, at vi på forhånd, før valget, gav afkald på den politiske indflydelse, et sådant samarbejde ville give, hvis vi ikke fik opfyldt denne betingelse. Hvorfor gjorde vi det? Fordi vi indså, at et sådant samarbejde i alle tilfælde måtte strande, hvis der ikke skete et sådant sporskifte.

SF pegede altså efter valget på en socialdemokratisk mindretalsregering som det eneste politisk mulige. Tiltrædelsestalen fastholder kursen imod fællesmarkedet, skønt — jeg indrømmer det — kun i de nødtørftigste vendinger. Der er altså alene af denne grund ikke basis for et forud fastlagt samarbejde mellem socialdemokratiet og SF. Men der er mulighed for samarbejde fra sag til sag. Det er under denne formel, socialdemokratiet og SF har en mulighed for at opfylde deres forpligtelse over for de mange vælgere, der gav dem deres tillid.

Og der er jo nok at tage fat på. Den meget alvorlige valutasituation, den truende arbejdsløshed nødvendiggør snævert formålsbestemte foranstaltninger, som ikke alle er behagelige, og som heller ikke kan være mere konstruktive, end afværgeforanstaltninger sædvanligvis er.

I nat gennemførtes et sådant skridt af socialdemokratiet og SF i fællesskab. Foranstaltningen over for importen var nødvendig. Den havde været det længe. Den fremførtes af regeringen Krag, der jo siges at basere sig på et usikkert grundlag, og hvis oplæg i tiltrædelseserklæringen aviserne spæede ville være blødt, fordi det så sandelig ikke måtte fornærme nogen. Det er væsentligt på dette stadium af regeringens virke at slå fast, dels at flertallet var der, selv om det i nat blev endnu mere nordatlantisk, end hr. Dahlgaard bryder sig om at fatte, dels at der ved hjælp af det kan gennemføres nødvendige sager af ret så indgribende og diskussionsgivende karakter. Dette må være en både betryggende og forpligtende erkendelse for socialdemokratiet. Hos VKR førte denne erkendelse i nat ikke ligefrem i retning af det samarbejdende folkestyre. Der er altså muligheder. Hvad kan man så af tiltrædelsestalen udlede om, hvad de kan